

Р. Ф. ГРИНЮК

**ФУНДАМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ
З СУЧАСНОГО КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ**

Сучасний державно-правовий розвиток України висуває проблеми конституційного права об'єктивно на одне з перших місць в переліку найбільш актуальних та найбільш значимих питань. Конституція України не лише відображає певні відносини, що вже склалися і які потребують конституційного врегулювання, але й визначає стратегічний курс розвитку України, який повинен втілюватися в житті всієї країни, всіх органів державної влади, чисельних інститутів громадянського суспільства, а також кожного конкретного громадянина. За цієї умови стан Конституції та конституційного права виступає чітким відображенням та переконливим показником нинішнього стану України і перспектив її розвитку.

Зважаючи на це, особливу роль починає відігравати конституційно-правова наука. Цей нагальний виклик сьогодення до певної міри знайшов свою відповідь у працях багатьох вітчизняних вчених юристів, в яких висвітлюється цілий ряд ключових проблем, що пов'язані з конституційним розвитком України. Серед них на особливу увагу заслуговує нове академічне видання з сучасного конституційного права України академіка Національної академії правових наук України О.В. Скрипнюка*.

У пропонованому академічному курсі подається цілісне, узагальнене, науково обгрунтоване розуміння того, що являє собою чинне конституційне право України, якими є його витоки, які перспективи очікують на нього у майбутньому, якими засобами може бути вдосконалено і розвинуто систему конституційного регулювання в Україні. В цьому плані цілком слушно видається та загальна форма подачі матеріалу в дослідженні, яку обирає автор.

Академічний курс охоплює практично всі без винятку теми і проблеми, які становлять предмет теоретичних і практичних пошуків сучасної науки конституційного права. З врахуванням сучасних досягнень конституційно-правової на-

© ГРИНЮК Роман Федорович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного і міжнародного права, декан економіко-правового факультету Донецького національного університету

* Скрипнюк О.В. Курс сучасного конституційного права України: академічне видання / О.В. Скрипнюк. – Х.: Право, 2009. – 468 с.

уки, в ньому викладаються найважливіші поняття, явища, процеси сучасної конституціоналісти.

На особливу увагу заслуговує методологічний підхід автора щодо викладення як нового, так і традиційного матеріалу з конституційного права України. У виданні О.В. Скрипнюк першим в юридичній науці реалізував концепцію системно-структурованого викладення конституційного права України, виокремивши його загальну та особливу частини.

В академічному виданні вперше репрезентовано розділ, присвячений питанням співвідношення конституційного права України з новонароджуваним конституційним правом ЄС, у якому визначаються особливості європейського конституціоналізму та становлення сучасного конституційного законодавства ЄС.

На увагу заслуговують такі новели рецензованого курсу, як самостійні розділи, присвячені конституційним основам Української держави та основам конституційного ладу України. О.В. Скрипнюк дає детальну конституційно-правову характеристику формі Української держави, визначає конституційно-правові засади демократизації політичного режиму в Україні, виявляє конституційні функції Української держави, а також досліджує конституційні основи національної безпеки і оборони України. Автор приділяє значну увагу таким новим і актуальним проблемам, як конституційні основи розвитку громадянського суспільства, конституційно-правовий статус політичних партій, громадських організацій, ЗМІ та інших інститутів громадянського суспільства. При цьому відповідні підрозділи ґрунтуються на попередніх здобутках ученого в дослідженні сучасних проблем конституціоналізму, утвердження правової держави, верховенства права та демократії та є їх логічним продовженням.

Слід відзначити, що виклад матеріалу подано таким чином, що кожен розділ є завершеною авторською концепцією щодо дослідження того чи іншого явища конституційно-правового буття. Щодо формальних ознак, то праця О.В. Скрипнюка відповідає всім вимогам, що висуваються до наукової літератури, виклад матеріалу є зрозумілим і логічно послідовним. Аргументація, що застосовується автором є переконливою і слушною, що забезпечує сприйняття позиції автора. Ознайомлюючись з авторською позицією можна сформулювати своє власне бачення практично всіх без винятку проблем конституційного права, отримавши від автора необхідну для цього інформацію. В джерельній базі дослідження О.В. Скрипнюка представлена досить велика кількість праць у галузі конституційної компаративістики, що не тільки робить видання більш цікавим і змістовним, а й надає йому ознак фундаментального сучасного дослідження, яке зроблено на високому професійному і фаховому рівні.

«Курс сучасного конституційного права України» О.В. Скрипнюка є цілісним завершеним, актуальним дослідженням конституційного права України. На нашу думку, він суттєво збагачує вітчизняну конституційно-правову думку й буде цікавим та корисним для науковців, викладачів, студентів, магістрів, аспірантів і докторантів, а також державних службовців, чії функціональні обов'язки безпосередньо пов'язані з конституційною правотворчістю та правозастосовчою діяльністю.